

پیوست

شماره ثبت: ۹۱، ۱۱، ۴۸۳۴۱
تاریخ ثبت: ۱۳۹۱/۷/۲۳
کد پرونده: ساعت ورود

حضرت آیت الله احمد جنتی
دبیر محترم شورای نگهبان

عطف به نامه شماره ۹۱/۳۰/۴۷۴۱۲ مورخ ۱۳۹۱/۴/۲۸ و پیرو نامه شماره
۱۴/۱۹۲۰۱ مورخ ۱۳۹۱/۴/۱۸ در اجرای اصل نود و چهارم (۹۴) قانون اساسی
جمهوری اسلامی ایران طرح بیمه بیکاری و حمایت از بیکاران متقاضی کار که به منظور رفع
ایراد آن شورا در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ ۱۳۹۱/۷/۱۹ مجلس شورای اسلامی
به تصویب رسیده است، به پیوست ارسال می گردد.

علی لاریجانی

شماره: ۱۴/۴۱۱۸۲

تاریخ: ۱۳۹۱/۰۷/۲۳

پیوست:

طرح بیمه بیکاری و حمایت از بیکاران متقاضی کار

فصل اول - کلیات

ماده ۱ - ...

ماده ۱۱ - حق بیمه بیکاری به میزان چهار درصد (۴٪) مزد یا حقوق «بیمه شده» است که سه درصد (۳٪) آن توسط کارفرما و یک درصد (۱٪) توسط دولت تأمین و پرداخت می شود. دستگاههای اجرائی دولتی، در سال اول اجراء، سهم کارفرما را از محل صرفه جویی در هزینه های جاری خود و از محل اعتبار بند (۴-۴۵) قانون بودجه سال ۱۳۹۱ کل کشور تأمین و پرداخت می نمایند.

دولت می تواند در سالهای بعد بر اساس ماده (۵۰) قانون مدیریت خدمات کشوری، منابع مورد نیاز بند (د) ماده (۵۰) قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران را پیش بینی و تأمین نماید.

ماده (۱۱) به شرح زیر اصلاح گردید:

ماده ۱۱ - حق بیمه بیکاری به میزان چهار درصد (۴٪) مزد یا حقوق بیمه شده است که سه درصد (۳٪) آن توسط کارفرما و یک درصد (۱٪) توسط دولت تأمین و پرداخت می شود.

ماده ۱۲ - ...

اصلاح فوق در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ نوزدهم مهرماه یک هزار و سیصد و نود و یک مجلس شورای اسلامی به تصویب رسید.

علی لاریجانی

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی

دوره نهم - سال اول

تاریخ چاپ ۱۳۹۱/۶/۲۹

شماره چاپ ۲۰۶

شماره چاپ سابقه ۱۱۴-۱۸

شماره ثبت ۱۴

اعاده شده از شورای نگهبان

شماره ۵۰/۳۳۸۲۱/د

تاریخ ۱۳۹۱/۶/۲۶

گزارش کمیسیون اجتماعی به مجلس شورای اسلامی

طرح بیمه بیکاری و حمایت از بیکاران متقاضی کار اعاده شده از شورای محترم نگهبان که جهت تأمین نظر آن شورا به این کمیسیون به عنوان کمیسیون اصلی ارجاع گردیده بود در جلسه روز سه‌شنبه مورخ ۱۳۹۱/۶/۱۹ با حضور نماینده محترم آن شورا و کارشناسان و مسؤولین دستگاههای اجرائی مربوط مورد بحث و تبادل نظر قرار گرفت و نهایتاً با اصلاحاتی به شرح زیر به تصویب رسید. ضمناً با توجه به لایحه بیمه بیکاری با همین محتوا، که بنا به پیشنهاد وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در جلسه مورخ ۱۳۹۰/۸/۸ هیأت وزیران به تصویب رسیده است اصلاح فعلی کمیسیون منطبق بر ماده (۵) لایحه مذکور است که بیانگر پذیرش بار مالی ناشی از اجرای این قانون می‌باشد اینک گزارش آن در اجرای ماده (۱۴۴) آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی تقدیم می‌گردد.

رئیس کمیسیون اجتماعی

عبدالرضا عزیزی

اصلاح کمیسیون داخل کادر درج شده است.

معاونت قوانین

باسمه تعالی

طرح بیمه بیکاری و حمایت از بیکاران متقاضی کار

فصل اول - کلیات

ماده ۱ - ...

ماده ۱۱ - حق بیمه بیکاری به میزان چهار درصد (۴٪) مزد یا حقوق «بیمه شده» است که سه درصد (۳٪) آن توسط کارفرما و یک درصد (۱٪) توسط دولت تأمین و پرداخت می شود.

دستگاههای اجرائی دولتی، در سال اول اجراء، سهم کارفرما را از محل صرفه جویی در هزینه های جاری خود و از محل اعتبار بند (۴-۴۵) قانون بودجه سال ۱۳۹۱ کل کشور تأمین و پرداخت می نمایند.

دولت می تواند در سالهای بعد بر اساس ماده (۵۰) قانون مدیریت خدمات کشوری، منابع مورد نیاز بند (د) ماده (۵۰) قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران را پیش بینی و تأمین نماید.

ماده (۱۱) به شرح زیر اصلاح می گردد:

ماده ۱۱ - حق بیمه بیکاری به میزان چهار درصد (۴٪) مزد یا حقوق بیمه شده است که سه درصد (۳٪) آن توسط کارفرما و یک درصد (۱٪) توسط دولت تأمین و پرداخت می شود.

ماده ۱۲ - ...

جمهوری اسلامی ایران
بهره‌برسانی‌های

دوره نهم - سال اول

تاریخ چاپ ۱۳۹۱/۴/۸

۸۹ شماره چاپ

۸۵ شماره ثبت

یک شوری

لایحه بیمه بیکاری

(در اجرای ماده «۱۴۰» آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی)

کمیسیون‌های ارجاعی

اصلی: اجتماعی

فرعی: آموزش و تحقیقات - اقتصادی - برنامه و بودجه و محاسبات

معاونت قوانین

باسمه تعالی

شماره ۴۸۱۸۵/۵۴۷۹۹

تاریخ ۱۳۹۱/۳/۲۲

معاونت امور مجلس رئیس جمهور

هیأت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۹۱/۳/۲۱ موافقت نمود:

لوائح مندرج در فهرست پیوست که به مهر «دفتر هیأت دولت» تأیید شده است، در دستور کار مجلس شورای اسلامی قرار گیرد.

محمدرضا رحیمی

معاون اول رئیس جمهور

شماره: ۴۱۳۳۸/۱۶۹۶۳۱

تاریخ: ۱۳۹۰/۸/۲۸

جناب آقای دکتر لاریجانی

رئیس محترم مجلس شورای اسلامی

لایحه «بیمه بیکاری» که بنا به پیشنهاد وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

در جلسه مورخ ۱۳۹۰/۸/۸ هیأت وزیران به تصویب رسیده است، برای طی

تشریفات قانونی به پیوست تقدیم می شود.

محمود احمدی نژاد

رئیس جمهور

مقدمه توجیهی:

در راستای تحقق اهداف قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران مصوب ۸۹/۱/۱۵ از جمله اجرائی نمودن بند (ب) ماده (۷۳) قانون یاد شده مبنی بر تقویت بیمه بیکاری و رفع برخی اشکالات و مواعید در اجرائی قانون بیمه بیکاری - مصوب ۱۳۶۱/۷/۲۱ - لایحه زیر برای طی تشریفات قانونی تقدیم می شود:

لایحه بیمه بیکاری

ماده ۱ - به منظور حمایت از بیکاران غیر ارادی مشمول قانون تأمین اجتماعی - مصوب ۱۳۵۴/۴/۲۳ - و اصلاحات بعدی آن که تابع قانون کار و مقررات خاص مناطق آزاد تجاری - صنعتی و ویژه اقتصادی هستند، حساب بیمه بیکاری که در این قانون "حساب" نامیده می شود، تشکیل می گردد. تبصره - گروههای زیر از مشمول مقررات این قانون مستثنی هستند:

الف - بازنشستگان و دریافت کنندگان مستمری از کارافتادگی کلی

ب - صاحبان حرف و مشاغل آزاد و بیمه شدگان اختیاری

پ - اتباع خارجی

ماده ۲ - بیکار از نظر این قانون، بیمه شده‌ای است که رابطه کاری وی با کارفرما بدون میل و اراده قطع شده و آماده به کار می باشد. تبصره ۱ - بیمه شدگانی که به علت تغییرات ساختار اقتصادی واحد مربوط، به تشخیص وزارتخانه ذی ربط و تأیید شورای عالی کار، بیکار موقت شناخته شوند، مشمول این قانون نخواهند بود.

الف - کمتر از هجده سال تمام داشته باشند و در مورد فرزندان اثبات به شرط نداشتن شوهر تا بیست سالگی و یا منحصر "طبق گواهی یکی از مؤسسات رسمی آموزشی به تحصیل اشتغال داشته باشند.

ب - در اثر بیماری یا نقص عضو طبق گواهی سازمان تأمین خدمات درمانی قادر به کار نباشند.

۴ - پدر و مادر تحت تکفل بیمه شده مشروط بر اینکه سن پدر از شصت سال و سن مادر از پنجاه و پنج سال تجاوز باشد و یا اینکه به تشخیص کمیته‌های پزشکی موضوع ماده ۹۱ از کار افتاده باشند و در هر حال از سازمان مستمری دریافت نمایند.

قانون تأمین اجتماعی مصوب ۱۳۵۴/۴/۲۳

ماده ۳ - تأمین اجتماعی موضوع این قانون شامل موارد زیر می باشد:

الف - حوادث و بیماریها.

ب - بارداری.

ج - غرامت دستمزد.

د - از کار افتادگی.

ه - بازنشستگی.

و - مرگ.

تبصره - مشمولین این قانون از کمکهای ازدواج و عائله مندی طبق مقررات مربوط برخوردار خواهند شد.

قانون اصلاح یک تبصره به عنوان تبصره (۷) به ماده (۳) قانون تأمین اجتماعی

ماده واحده - از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این قانون، تبصره ذیل ماده (۳) قانون تأمین اجتماعی - مصوب ۱۳۵۴/۴/۲۳ - به تبصره (۱) تغییر می‌یابد و متن زیر به عنوان تبصره (۲) به ماده یاد شده اضافه می‌شود:

تبصره ۲ - ملاک تشخیص سن برای برخورداری از مزایای قانون تأمین اجتماعی، شناسنامه‌ای است که در بدو بیمه شدن به سازمان تأمین اجتماعی ارائه شده یا می‌شود و هرگونه تغییراتی که پس از آن در شناسنامه به عمل آید برای سازمان یاد شده معتبر نخواهد بود.

اثرات تحت تکفل بیمه شده نیز مشمول این حکم نخواهند بود.

قانون فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ هشتم آبان ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و نه مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۷۹/۸/۱۶ به تأیید شورای نگهبان رسیده است.

هزینه‌های اداری و پرستاری هر دو دستگاه مجری قانون به طوری که از (۱۰٪) میزان مقرری پرداختی به بیمه شدگان تجاوز نماید با تأیید وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و وزیر کار و امور اجتماعی تعیین و تخصص داده می‌شود.

ماده ۱۳ - زمان اجرای این قانون از زمان اتمام قانون آزمایشی بیمه یکاری (۱۳۵۹، ۵، ۶) لازم‌الاجرا است.

ماده ۱۴ - آیین‌نامه اجرایی این قانون ظرف یک ماه توسط وزارت کار و امور اجتماعی و سازمان تأمین اجتماعی تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

قانون فوق مشتمل بر چهارده ماده و بیست و یک تبصره در جلسه علنی روز دوشنبه مورخ بیست و ششم شهریور ماه یک هزار و سیصد و شصت و نه مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۶۹، ۷، ۱۰ به تأیید شورای نگهبان رسیده است.

قانون تأمین اجتماعی (مصوب ۱۳۵۴، ۲، ۳)

ماده ۵۰ - مطالبات سازمان بابت حق بیمه و خسارات تأخیر و جریمه‌های نقدی که ناشی از اجرای این قانون یا قوانین سابق بیمه‌های اجتماعی و قانون بیمه‌های اجتماعی روستاییان باشد، همچنین هزینه‌های انجام شده طبق مواد ۶۵ و ۸۹ و خسارات مذکور در مواد ۹۹ و ۱۰۰ این قانون در حکم مطالبات مستند به استناد لازم‌الاجراء بوده و طبق مقررات مربوط به اجرای مفاد اسناد رسمی به وسیله مأمورین اجرای سازمان قابل وصول می‌باشد.

آیین‌نامه اجرایی این ماده حداکثر ظرف شش ماه از تاریخ تصویب این قانون از طرف سازمان تهیه و پس از تصویب وزارت رفاه اجتماعی و وزارت دادگستری به موقع اجرا گذارده خواهد شد تا تصویب آیین‌نامه مزبور مقررات این ماده توسط مأمورین اجرای احکام محاکم دادگستری بر اساس آیین‌نامه ماده ۳۵ قانون بیمه‌های اجتماعی اجراء خواهد شد.

قانون تأمین اجتماعی مصوب ۱۳۵۴، ۲، ۳

ماده ۵۸ - افراد خانواده بیمه شده که از کسکهای مقرر در ماده ۵۴ این قانون استفاده می‌کنند عبارتند از:

۱- همسر بیمه شده.

۲- شوهر بیمه شده در صورتی که معاش او توسط بیمه شده زن تأمین می‌شود و سن او از شصت سال تجاوز باشد یا طبق نظر کمیسیون پزشکی موضوع ماده ۹۱ این قانون از کار افتاده شناخته شود.

۳- فرزندان بیمه شده که دارای یکی از شرایط زیر باشند:

تبصره ۲- به منظور تشویق کارفرمایانی که طرح اصلاح ساختار واحد ذی ربط آنان دارای توجیه اقتصادی بوده و به تأیید کارگروه تخصصی مربوط رسیده باشد، تسهیلاتی از محل منابع حساب، ردیف اعتباری و منابع بانکی در اختیار آنان قرار می‌گیرد.

تبصره ۳- در صورت عدم اجرای طرح تغییر ساختار توسط کارفرما یا عدم اعاده به کار کارگران، هزینه‌های اجرائی و مبلغ مقرری که توسط صندوق تأمین اجتماعی پرداخت گردیده است، از کارفرمای واحد ذی ربط مطالبه و در صورت عدم پرداخت، مطابق ضوابط ماده (۵۰) قانون تأمین اجتماعی وصول خواهد شد.

تبصره ۴ - بیمه شدگانی که به علت بروز حوادث قهری و غیر متروقه از قتل سیل، زلزله، جنگ و آتش سوزی بیکار می‌شوند، با معرفی واحد کار و امور اجتماعی محل براساس جدول موضوع بند "الف" ماده (۸) این قانون از مقرری بیمه بیکاری استفاده خواهند کرد.

ماده ۳ - بیمه بیکاری به عنوان یکی از حمایت‌های تأمین اجتماعی است و صندوق تأمین اجتماعی مکلف است با دریافت حق بیمه مقرر، به بیمه‌شدگانی که طبق مقررات این قانون موقتاً بیکار می‌شوند، مقرری بیمه بیکاری پرداخت نماید.

ماده ۴ - تشخیص استحقاق مقرری بیمه بیکاری در چهارچوب ماده (۲) و تبصره های آن به عهده کارگروهی متشکل از نمایندگان وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و صندوق تأمین اجتماعی می‌باشد. در صورت بروز اختلاف، نظر رئیس واحد کار و امور اجتماعی مربوط ملاک عمل خواهد بود.

تبصره - بیکاران مشمول این قانون، حقوق و مزایا و خسارات مربوط (موضوع قانون کار) را دریافت خواهند نمود.

ماده ۵ - حق بیمه بیکاری به میزان چهار درصد (۴٪) مورد بیمه شده می‌باشد که سه درصد (۳٪) توسط کارفرما و یک درصد (۱٪) توسط دولت تأمین و پرداخت خواهد شد.

ماده ۶ - مورد بیمه شده و نحوه تشخیص تعیین حق بیمه بیکاری، چگونگی وصول آن، تکلیف بیمه شده و کارفرما و نحوه رسیدگی به اعتراض، تخلفات و سایر مقررات مربوط در این مورد براساس ضوابطی است که برای حق بیمه سایر حمایت‌های تأمین اجتماعی در قانون و مقررات تأمین اجتماعی پیش بینی شده است.

ماده ۷ - بیمه شدگان بیکار در صورت احراز شرایط زیر، مستحق دریافت مقرری بیمه بیکاری هستند:

الف - بیمه شده قبل از بیکار شدن حداقل دوازده ماه سابقه پرداخت حق بیمه بیکاری را داشته باشد. مشمولان تبصره (۸) ماده (۸) از شمول این بند مستثنی می‌باشند.

ب - بیمه شده بیکار ظرف سی روز از تاریخ وقوع بیکاری، مراتب بیکاری خود را به واحد کار و امور اجتماعی محل اعلام و واحد مربوط، بیمه شده بیکار را جهت اشتغال به مراکز کاریابی ذی ربط معرفی نماید. مراکز مذکور موظفند پس از گذشت پانزده روز نظر خود را در خصوص امکان اشتغال یا عدم اشتغال بیمه شده بیکار به واحدهای کار اعلام نمایند.

تبصره - مراجعه بعد از سی روز با عذر موجه و ارائه مستندات و رأی کارگروه موضوع ماده (۴) تا نود روز پس از تاریخ بیکاری امکانپذیر خواهد بود. پ - بیمه شده بیکار مکلف است در دوره‌های کارآموزی و سوادآموزی که توسط واحد کار و امور اجتماعی و نهفت سوادآموزی یا سایر واحدهای ذی ربط با تأیید وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی تعیین می‌شود شرکت و

دریافت کرده باشد، ملزم به بازپرداخت مقرری دریافتی از تاریخ اشتغال خواهد بود.

تبصره ۳ - دریافت کمک‌مهریه حین کارآموزی مانع استفاده از مقرری بیمه بیکاری نخواهد بود.

ماده ۹ - کارفرمایان موظفند با هماهنگی شرکای اسلامی و با نمایندگان کارگران، فهرست مجله‌های خالی شغل را که ایجاد می‌شوند به مراکز خدمات اشتغال محل اعلام نمایند. مجله‌های شغلی مذکور (به استثنای رده‌های شغلی کارشناسی به بالا) منحصراً توسط مراکز خدمات اشتغال و با معرفی بیکاران تأمین می‌گردد.

تبصره ۱ - دولت مکلف است همسایه از طریق سیستم بانکی و منابع اعتباری سازمان تأمین اجتماعی و با استفاده از اعتبارات قرض‌الحسنه، طرح‌های اشتغال‌زایی مشخصی را جهت اشتغال به کار بیکاران مشمول این قانون در بودجه سالانه کشور پیش‌بینی و رأساً یا از طریق شرکای تعارضی و یا خصوصی و با نظارت وزارت کار و امور اجتماعی به مورد اجراء گذارد.

تبصره ۲ - بیکاران مشمول این قانون در اخذ پروانه‌های کب و کار و موافقت اصولی و تأسیس واحدهای اقتصادی از وزارتخانه‌های صنعتی، کشاورزی و خدماتی با معرفی وزارت کار و امور اجتماعی در اولویت قرار خواهند داشت.

تبصره ۳ - سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای وزارت کار و امور اجتماعی مکلف است همزمان با اجرای قانون بیمه بیکاری، آموزش مهارت‌های مورد نیاز بازار کار و نیز بازآموزی و تجدید مهارت کارگران تحت پوشش بیمه بیکاری موضوع بند "ج" ماده (۸) این قانون را در مراکز آموزش فنی و حرفه‌ای و یا مراکز آموزش جوار کارخانجات فرام نماید. هزینه‌های مربوط از محل اعتبارات حساب صندوق بیمه بیکاری مطابق آیین‌نامه‌ای که به پیشنهاد سازمان‌های آموزش فنی و حرفه‌ای کشور و تأمین اجتماعی تهیه و به تصویب وزرای کار و امور اجتماعی، و بهداشت و درمان و آموزش پزشکی خواهد رسید قابل پرداخت است.

تبصره ۴ - نهفت سوادآموزی موظف است با همکاری کارفرمایان و وزارتخانه‌های ذیربط نسبت به تشکیل کلاسهای سوادآموزی برای بیسوادان مشمول این قانون اقدام نماید.

ماده ۱۰ - سازمان تأمین اجتماعی مکلف است حسابهای درآمد حق بیمه بیکاری و پرداخت مقرری بیمه بیکاری موضوع این قانون را جداگانه نگهداری و در صورت‌های مالی خود منعکس نماید و گزارش عملکرد مالی خود را هر سال یک بار به وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و وزیر کار و امور اجتماعی و شورای اقتصاد ارائه نماید.

ماده ۱۱ - وزارت کار و امور اجتماعی و سازمان تأمین اجتماعی مجری این قانون خواهند بود.

ماده ۱۲ - سازمان تأمین اجتماعی مکلف است هزینه‌های موضوع این قانون را منحصراً از محل درآمدهای ناشی از آن تأمین نماید.

هر دو ماه یک بار گواهی لازم در این مورد را به شعب تأمین اجتماعی تسلیم نماید.

تبصره ۱- به کارگرانی که در زمان دریافت مقرری بیمه بیکاری به شغل یا مشاغلی گمارده شوند که میزان حقوق و مزایای آن از مقرری بیمه بیکاری متعلقه کمتر باشد، مابه‌التفاوت دریافتی بیمه شده از منابع حساب پرداخت خواهد شد. مدت استفاده از مقرری (از نظر مدت استحقاق) به نسبت مبلغ مقرری پرداختی محاسبه و منظور خواهد شد. در هر حال به کارگماری مقرری‌بگیر معرفی شده جزء سابقه اشتغال وی محسوب شده و مشمول مقررات این قانون خواهد بود.

تبصره ۲- مدت دریافت مقرری بیمه بیکاری جزء سوابق پرداخت حقیقیه بیمه‌شده از نظر بازنشستگی، از کارافتادگی و فوت محسوب خواهد شد. ماده ۸- مدت پرداخت مقرری بیمه بیکاری و میزان آن به شرح زیر است:
الف- مجموع مدت پرداخت مقرری از زمان برخورداری از مزایای بیمه‌بیکاری با احتساب دریافتی های قبلی، براساس سابقه پرداخت حقیقیه بیکاری برای مجردان حداقل شش ماه و حداکثر سی ماه و متأهلان یا متکفلان حداقل نه ماه و حداکثر سی و شش ماه بر اساس جدول زیر محاسبه می شود:

سابقه پرداخت حقیقیه بیکاری	حداکثر استفاده از مقرری با احتساب دوره‌های قبلی	
	متاهلان یا متکفلان	مجردان
از ۱۲ ماه تا ۲۴ ماه	۹ ماه	۶ ماه
از ۲۵ ماه تا ۶۰ ماه	۱۲ ماه	۹ ماه

۱- همسر (زن یا شوهر)
۲- فرزندان اثاث مادام که ازدواج ننموده و فاقد حرفه و شغل باشند.
۳- فرزندان ذکور که سن آنان کمتر از مجده سال تمام باشد و یا منحصرأ به تحصیل اشتغال داشته و یا طبق نظر پزشک معتمد سازمان تأمین اجتماعی، از کارافتاده کلی باشند.
۴- پدر و مادر که سن پدر از (۶۰) سال متجاوز باشد و یا طبق نظر پزشک معتمد سازمان تأمین اجتماعی از کارافتاده کلی باشند و در هر حال معاش آنان منحصرأ توسط بیمه شده تأمین گردد.

۵- خواهر و برادر تحت تکفل در صورت داشتن شرایط مربوط به فرزندان اثاث و ذکور، مذکور در بندهای (۲) و (۳) این تبصره.

تبصره ۳- دریافت مقرری بیمه بیکاری مانع از دریافت مستمری جزئی نمی‌گردد.
تبصره ۴- در صورت بیکاری زوجین فقط یکی از آنان (زن یا شوهر) محق به استفاده از افزایش مقرری به ازاء هر یک از فرزندان خواهد بود.

تبصره ۵- بیمه شده بیکار و افراد تحت تکفل، در مدت دریافت مقرری بیمه بیکاری از خدمات درمانی موضوع بندهای "الف" و "ب" ماده (۳) قانون تأمین اجتماعی استفاده خواهند کرد.

تبصره ۶- مقرری بیمه بیکاری مانند سایر مستمریهای تأمین اجتماعی از پرداخت هر گونه مالیات معاف خواهد بود.

ماده ۸- در موارد زیر مقرری بیمه بیکاری قطع خواهد شد.
الف- زمانی که بیمه شده مجدداً اشتغال به کار یابد.

ب- بنا به اعلام واحد کار و امور اجتماعی محل و یا نهیست سوادآموزی و سایر واحدهای ذیربط از طریق وزارت کار و امور اجتماعی، بیمه شده‌بیکار بدون عذر موجه از شرکت در دوره‌های کارآموزی یا سوادآموزی خودداری نماید.

ج- بیمه شده بیکار از قبول شغل تخصصی خود و یا شغل مشابه پیشنهادی خودداری ورزد.
د- بیمه شده بیکار ضمن دریافت مقرری بیمه بیکاری مشمول استفاده از مستمری بازنشستگی و یا از کارافتادگی کلی شود.

ه- بیمه شده به نحوی از انحاء با دریافت مزد ایام بلاکلیفی به کار مربوطه اعاده گردد.
تبصره ۱- در صورتی که پس از پرداخت مقرری بیمه بیکاری محرز شود که بیکاری بیمه شده ناشی از میلی و اراده او بوده است کارگر موظف به استرداد وجوه دریافتی به سازمان تأمین اجتماعی خواهد بود. مشمولین بند (ه) این ماده نیز مکلف به بازپرداخت مقرری بیمه بیکاری دریافتی، به‌مساواتان مذکور می‌باشند.

تبصره ۲- چنانچه بیمه شده بیکار اشتغال مجدد خود را مکسوم داشته و مقرری بیمه بیکاری را

از ۱۵ ماه	از ۱۲ ماه	از ۶۱ ماه تا ۹۰ ماه
از ۱۸ ماه	از ۱۵ ماه	از ۹۱ ماه تا ۱۲۰ ماه
از ۲۱ ماه	از ۱۸ ماه	از ۱۲۱ ماه تا ۱۵۰ ماه
از ۲۴ ماه	از ۲۱ ماه	از ۱۵۱ ماه تا ۱۸۰ ماه
از ۲۸ ماه	از ۲۴ ماه	از ۱۸۱ ماه تا ۲۱۰ ماه
از ۳۲ ماه	از ۲۷ ماه	از ۲۱۱ ماه تا ۲۵۲ ماه
از ۳۶ ماه	از ۳۰ ماه	از ۲۵۳ ماه به بالا

تبصره ۱- افراد مشمول این قانون که در زمان وقوع بیکاری دارای پنجاه و شش سال سن و بیشتر می باشند، به شرط آن که در شروع دوره بیکاری حداقل بیست و یک سال سابقه پرداخت حق بیمه داشته باشند تا زمانی که مشمول به کار نشده‌اند می‌توانند تا رسیدن به سن بازنشستگی تحت پوشش بیمه بیکاری باقی بمانند.

تبصره ۲- میزان مقرری قابل پرداخت در هر دوره، به ازاء هر شش ماه پرداخت مقرری، ده درصد (۱۰٪) کاهش می‌یابد.

آزمایشی و یا دائمی آن برای مجردین حداکثر (۳۶) ماه و برای متأملین یا تکاملین حداکثر (۵۰) ماه بر اساس سابقه کلی پرداخت حق بیمه و به شرح جدول ذیل می‌باشد:

سابقه پرداخت حق بیمه حداکثر مدت استعاضه از مقرری
 جمعا با احتساب دوره های قبلی

برای مجردین برای متأملین یا تکاملین

از (۳۶) ماه لغایت (۲۴) ماه (۳) ماه (۱۲) ماه
از (۳۵) ماه لغایت (۲۰) ماه (۱۲) ماه (۱۸) ماه
از (۲۶) ماه لغایت (۱۸۰) ماه (۱۸) ماه (۳۶) ماه
از (۱۸۱) ماه لغایت (۲۴۰) ماه (۳۶) ماه (۳۶) ماه
از (۲۴۱) ماه به بالا (۳۶) ماه (۵۰) ماه

تبصره - افراد مسن مشمول این قانون که دارای ۵۵ سال سن و بیشتر می‌باشند مادامی که مشمول به کار نشده‌اند می‌توانند تا رسیدن به سن بازنشستگی تحت پوشش بیمه بیکاری باقی بمانند.

ب - میزان مقرری روزانه بیمه شده بیکار معادل (۵۵٪) متوسط مزد یا حقوق و یا کارمزد روزانه بیمه شده می‌باشد. به مقرری افراد متأمل یا تکامل تا حداکثر (۴) نفر از افراد تحت تکفل به ازاء هر یک از آنها به میزان (۱۰٪) حداقل دستمزد افزوده خواهد شد. در هر حال مجموع دریافتی مقرری بیکار نباید از حداقل دستمزد کمتر و از (۸۰٪) متوسط مزد یا حقوق وی بیشتر باشد.

ج - مقرری بیمه بیکاری از روز اول بیکاری قابل پرداخت است.

تبصره ۱ - متوسط مزد یا حقوق روزانه بیمه شده بیکار به منظور محاسبه مقرری بیمه بیکاری عبارت است از جمع کل دریافتی بیمه شده که به‌ساخت آن حق بیمه دریافت شده در آخرین (۹۰) روز قبل از شروع بیکاری تقسیم بر روزهای کار و در مورد بیمه شاگانی که کارمزد دریافت می‌کنند آخرین مزد عبارت است از جمع کل دریافتی بیمه شده که به‌ساخت آن حق بیمه دریافت شده در آخرین (۹۰) روز قبل از شروع بیکاری تقسیم بر (۹۰) در صورتی که بیمه شده کارمزد، طرف (۳) ماه مذکور مدتی از خرامت دستمزد استفاده نموده باشد متوسط مقرری که بنیای محاسبه خرامت دستمزد قرار گرفته به منزله دستمزد ایام بیکاری تلقی و در محاسبه منظور خواهد شد.

تبصره ۲ - افراد تحت مرفوع این ماده عبارتند از:

مقرری بیمه بیکاری پرداخت نمایند.
 ماده ۴ - بیمه شده بیکار با معرفی کسی واحد کار و امور اجتماعی محل از مزایای این قانون منتفع خواهد شد.

تبصره - بیکاران مشمول این قانون کلیه حقوق و مزایا و خسارات مربوطه (موضوع قانون کار) را دریافت خواهند کرد.

ماده ۵ - حق بیمه بیکاری به میزان (۱۳٪) مزد بیمه شده می‌باشد که کلاً توسط کارفرما تأمین و پرداخت خواهد شد.

تبصره - مزد بیمه شده و نحوه تشخیص تعیین حق بیمه بیکاری، چگونگی وصول آن، تکلیف بیمه شده و کارفرما و همچنین نحوه رسیدگی به اعتراض، تخلفات و سایر مقررات مربوطه در این مورد بر اساس ضوابطی است که برای حق بیمه سایر حمایت‌های تأمین اجتماعی در قانون و مقررات تأمین اجتماعی پیش‌بینی شده است.

ماده ۶ - بیمه شدگان بیکار در صورت احراز شرایط زیر استحقاق دریافت مقرری بیمه بیکاری را خواهند داشت:

الف - بیمه شده قبل از بیکار شدن حداقل (۶) ماه سابقه پرداخت بیمه را داشته باشد. مشمولین تبصره (۲) ماده (۲) این قانون از شمول این بند مستثنی می‌باشد.

ب - بیمه شده مکلف است ظرف (۳۰) روز از تاریخ بیکاری با اعلام مراتب بیکاری به واحدهای کار و امور اجتماعی آمادگی خود را برای اشتغال به کار تخصصی و یا مشابه آن اطلاع دهد. مراجعه پس از سی روز با عنبر موجه و با تشخیص هیأت حل اختلاف تا سه ماه امکان‌پذیر خواهد بود.

ج - بیمه شده بیکار مکلف است در دوره‌های کارآموزی و سوادآموزی که توسط واحد کار و امور اجتماعی و نهضت سوادآموزی و یا سایر واحدهای ذیربط با تأیید وزارت کار و امور اجتماعی تعیین می‌شود شرکت نموده و هر دو ماه یک بار گواهی لازم در این مورد را به شعب تأمین اجتماعی تسلیم نماید.

تبصره ۱ - کارگرانی که در زمان دریافت مقرری بیمه بیکاری به شغل یا مشاغل گمارده می‌شوند که میزان حقوق و مزایای آن از مقرری بیمه بیکاری متعلقه کمتر باشد مابه‌التفاوت دریافتی بیمه شده از حساب صندوق بیمه بیکاری پرداخت خواهد شد.

تبصره ۲ - مدت دریافت مقرری بیمه بیکاری جزء سوابق پرداخت حق بیمه، بیمه شده از نظر بازنشستگی، از کارافتادگی و فوت محسوب نخواهد شد.

ماده ۷ - مدت پرداخت مقرری بیمه بیکاری و میزان آن به شرح زیر است:

الف - جمع مدت پرداخت مقرری از زمان برخورداری از مزایای بیمه بیکاری اعم از دوره اجرایی

ب - میزان مقرری بیمه بیکاری براساس میانگین حقوق و مزایای مبناء کسر حق بیمه ظرف شش ماه قبل از وقوع بیکاری به شرح جدول زیر قابل پرداخت می‌باشد:

دوره دریافت مقرری	متأهلان و متکفلان	مجردان
۶ ماه اول	هشتاد درصد (۸۰٪) میانگین حقوق و مزایا	هفتاد درصد (۷۰٪) میانگین حقوق و مزایا
۶ ماه دوم	هفتاد درصد (۷۰٪) میانگین حقوق و مزایا	شصت درصد (۶۰٪) میانگین حقوق و مزایا
۶ ماه سوم و بعد	شصت درصد (۶۰٪) میانگین حقوق و مزایا	پنجاه درصد (۵۰٪) میانگین حقوق و مزایا

تبصره ۱ - در صورتی که بیمه شده ظرف شش ماه مذکور مدتی از درآمد دستمزد استفاده نموده باشد، متوسط مزدی که مبناء محاسبه غرامت دستمزد قرار گرفته است به منزله دستمزد ایام بیکاری تلقی و در محاسبه منظور خواهد شد.

تبصره ۲ - مقرری افراد مشمول اعم از افراد متأهل، متکفل و مجرد در شش ماه اول نباید از حداقل دستمزد زمان برقراری بیمه بیکاری کمتر باشد، ولی از ششماه دوم به بعد بدون رعایت حداقل دستمزد پرداخت خواهد شد.

پ - مقرری بیمه بیکاری از روز اول بیکاری قابل پرداخت است.
 تبصره ۱ - افراد تحت تکفل موضوع این قانون منطبق با ماده (۵۸) قانون تأمین اجتماعی و اصلاحات بعدی آن می‌باشند.

تبصره ۲ - دریافت مقرری بیمه بیکاری مانع از دریافت مستمری جزئی نمی‌گردد.

سوابق

قانون برنامه پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران (۱۳۹۴-۱۳۹۰) مصوب ۱۳۸۹/۱۰/۱۵

ماده ۳۳- دولت موظف است تا پایان سال اول برنامه، اقدامات قانونی لازم برای اصلاح قانون کار و قانون تأمین اجتماعی و روابط کار را با رعایت موارد زیر به عمل آورد:

الف- ایجاد انطباق برای حل اختلاف کارگران و کارفرمایان و مسووکون منافع دو طرف

ب- تقویت بیمه بیکاری به عنوان بخشی از تأمین اجتماعی و شملی کارگران با رویکرد افزایش

پوشش و گسترش بیمه بیکاری و بیکاران در شرایط قطعی اشتغال

ج- تقویت همسویی منافع کارگران و کارفرمایان و تکالیف دولت با رویکرد حمایت از تولید و سه‌جانبه‌گرایی

د- تقویت شرایط و وضعیتهای جدید کار با توجه به تغییرات تکنولوژی و مقتضیات خاص تولید کالا و خدمات

ه- تقویت تشکلهای کارگری و کارفرمایی، تضمین حق قانونی اعتراض صفی برای این تشکلهای

قانون بیمه بیکاری

ماده ۱- کلیه مشمولین قانون تأمین اجتماعی که تابع قوانین کار و کار کشاورزی هستند مشمول مقررات این قانون می‌باشند.

تبصره ۱- گروههای زیر از شمول مقررات این قانون مستثنی هستند:

۱- بازنشستگان و ازکارافتادگان کلی.

۲- صاحبان حرف و مشاغل آزاد و بیمه‌شدگان اجباری.

۳- اتباع خارجی.

ماده ۲- بیکار از نظر این قانون بیمه شده‌ای است که بدون میل و اراده بیکار شده و آماده کار باشد.

تبصره ۱- بیمه شدگانی که به علت تغییرات ساختار اقتصادی واحد مربوطه به تشخیص وزارتخانه ذیربط و تأیید شورای عالی کار بیکار موقت شناخته شوند نیز مشمول مقررات این قانون خواهند بود.

تبصره ۲- بیمه شدگانی که به علت بروز حوادث قهریه و غیر متوقبه از قبیل سول، زلزله جنگ، آتش‌سوزی و... بیکار می‌شوند با معرفی واحد کار و امور اجتماعی محل از مقرری بیمه بیکاری استغاده خواهند کرد.

ماده ۳- بیمه بیکاری به عنوان یکی از حمایت‌های تأمین اجتماعی است و سازمان تأمین اجتماعی مکلف است با دریافت حق بیمه مقرر، به بیمه‌شدگانی که طبق مقررات این قانون بیکار می‌شوند

تبصره ۳- بیمه شده بیکار و افراد تحت تکفل، در مدت دریافت مقرری

بیمه بیکاری از خدمات درمانی موضوع بندهای (الف) و (ب) ماده (۳) قانون تأمین اجتماعی استغاده خواهند کرد.

تبصره ۴- مقرری بیمه بیکاری مانند سایر مستمری‌های تأمین اجتماعی از پرداخت هر گونه مالیات معاف خواهند بود.

ماده ۹- در موارد زیر مقرری بیمه بیکاری قطع خواهد شد:

الف- زمانی که بیمه شده مجدداً اشتغال به کار یابد.

ب- بنا به اعلام واحد کار و امور اجتماعی محل یا نهضت سوادآموزی و سایر واحدهای ذی‌ربط، بیمه شده بیکار بدون عذر موجه از شرکت در دوره‌های کارآموزی یا سوادآموزی خودداری نماید.

پ- بیمه شده بیکار از قبول شغل تخصصی خود یا شغل مشابه پیشنهادی خودداری ورزد.

ت- بیمه شده بیکار ضمن دریافت مقرری بیمه بیکاری، مشمول استفاده از مستمری بازنشستگی یا از کارافتادگی کلی شود.

ث- بیمه شده به نحوی از انحاء با دریافت مزد ایام بلاکلیفی به کار مربوط اعاده گردد.

تبصره ۱- در صورتی که پس از پرداخت مقرری بیمه بیکاری محرز گردد که بیکاری بیمه شده ناشی از میل و اراده او بوده است یا چنانچه بیمه‌شده اشتغال مجدد خود را پنهان و مقرری بیمه بیکاری دریافت نموده باشد، صندوق تأمین اجتماعی مکلف به وصول مقرری پرداختنی و همچنین پانزده درصد (۱۵٪) مبلغ مذکور بابت هزینه‌های درمان و اداری و پرستاری از زمان اشتغال خواهد بود.

ماده ۱۲- وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و صندوق تأمین اجتماعی مجری این قانون خواهند بود.

ماده ۱۳- هزینه های موضوع این قانون منحصرأ از محل دوآمدهای ناشی از آن تأمین می گردد.

تبصره - هزینه پرداختی صندوق تأمین اجتماعی بابت مقرری بیمه بیکاری چنانچه مازاد بر دوآمدهای وصولی از اجرای این قانون باشد، به عنوان دیون دولت در حسابهای مالی صندوق تأمین اجتماعی منظور خواهد شد. معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور موظف است کسری مذکور را در بودجه های سنواری پیش بینی نماید.

ماده ۱۴- این قانون، جایگزین قانون بیمه بیکاری- مصوب ۱۳۶۹/۷/۲۶- می گردد، ولی بیمه شدگانی که تاریخ وقوع بیکاری آنان مربوط به قبل از تصویب این قانون باشند، از هر نظر مشمول مقررات قانون بیمه بیکاری- مصوب ۱۳۶۹/۷/۲۶- خواهند بود.

ماده ۱۵- آیین نامه های اجرایی این قانون توسط وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

رئیس جمهور
وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی

تبصره ۲- دریافت کمک هزینه حین کارآموزی مانع استفاده از مقرری بیمه بیکاری نخواهد بود.

ماده ۱۰- کارفرمایانی که فرصتهای شغلی جدید را به واحدهای کار یا مراکز خدمات اشتغال و کاریابی های غیر دولتی اعلام و نسبت به جذب مقرری بگیران اقدام نمایند، به مدت یک سال از تسهیلات ویژه برخوردار خواهند شد.

تبصره ۱- دولت مکلف است همه ساله منابع مورد نیاز برای طرحهای اشتغالزایی مقرری بگیران بیمه بیکاری را در بودجه سالانه کشور پیش بینی و در اختیار حساب قرار دهد.

تبصره ۲- بیکاران مشمول این قانون در اخذ پروانه های کسب و کار و موافقت اصولی و تأسیس واحدهای اقتصادی از وزارتخانه یا دستگاههای ذی ربط با معرفی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در اولویت قرار خواهند داشت.

تبصره ۳- وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی مکلف است در اجرای این قانون، آموزش مهارتهای مورد نیاز بازار کار و بازآموزی و ارتقاء مهارت کارگران تحت پوشش بیمه بیکاری موضوع بند(پ) ماده(۷) را از طریق مراکز دولتی یا غیر دولتی با استفاده از منابع حساب محقق نماید.

تبصره ۴- نهضت سوادآموزی موظف است با همکاری کارفرمایان و مشمول این قانون اقدام نماید.

ماده ۱۱- صندوق تأمین اجتماعی مکلف است حسابهای درآمد حقیقیه بیکاری و پرداخت مقرری بیمه بیکاری موضوع این قانون را جداگانه نگهداری و در صورتهای مالی سالانه خود منعکس و گزارش عملکرد آن را به صورت تفکیکی ارائه نماید.